

**DRŽAVNI ARHIV U KARLOVCU**

**SUMARNI INVENTAR**

**MJEŠOVITA GIMNAZIJA - KARLOVAC**

**1954-1967**

Broj fonda: HR DAKA 357

Izradila: Ines Bučar

Karlovac, 2002.

**SADRŽAJ:**

UVOD .....	3
POPIS KRATICA .....	4
1. IDENTIFIKACIJA / PREPOZNATLJIVOST .....	5
2. KONTEKST .....	5
3. SADRŽAJ I USTROJ .....	8
4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA .....	11
5. DOPUNSKI IZVORI .....	12
6. INVENTARNI POPIS .....	14

## UVOD :

Nakon napisanih sumarnih inventara za : Kraljevsku veliku realnu gimnaziju u Rakovcu - Karlovac (1882.-1938.), Državnu mušku realnu gimnaziju - Karlovac (1938.-1956.) i Državnu žensku realnu gimnaziju - Karlovac (1938.-1952.) došao je red i za Sumarni inventar Mješovite gimnazije - Karlovac (1954.-1967.)

Gradivo Mješovite gimnazije - Karlovac (1954.-1967.) sadrži najvećim dijelom, podatke o korespondenciji ove gimnazije i njenih, tadašnjih, nadležnih ustanova. To su ponajprije: Savjet za prosvjetu - NRH, Sekretarijat za prosvjetu i kulturu-NRH; kotar Karlovac; NOO Karlovac i Zavod za statistiku - NRH. Osim tih podataka gradivo sadrži i popriličnu količinu podataka o korespondenciji s roditeljima i učenicima ove gimnazije.

Tu nalazimo podatke o raznim zamolbama učenika i roditelja, zatim podatke o naređenjima i obavijestima nadležnih, spomenutih, ustanova vezano uz rad, program i ustroj ove gimnazije.

Sačuvano gradivo u dobrom je stanju, pa njegovo pretraživanje istraživačima ne bi trebalo predstavljati problem.

Ovaj inventar izrađen je sukladno važećim normama: Opća međunarodna norma za opis arhivskog gradiva ISAD(G)<sup>1</sup>, te Međunarodna norma arhivističkog normiranog zapisa za pravne i fizičke osobe te obitelji ISAAR(CPF)<sup>2</sup>.

Gradivo Mješovite gimnazije-Karlovac (1954.-1967.) vrijedan je izvor za proučavanje rada i ustrojstva jedne srednje škole, koja pod drugim nazivima, djeluje i danas na našem prostoru.

---

<sup>1</sup> Prihvatilo Ad Hoc Povjerenstvo za norme arhivskog gradiva, Stockholm 21.-23.siječnja 1993.

<sup>2</sup> Priredilo Ad Hoc Povjerenstvo za norme opisa, Pariz, Francuska, 15.-20. studenoga 1995.

**POPIS KRATICA:**

HR	- Hrvatska
NRH	- Narodna Republika Hrvatska
DAK	- Državni arhiv u Karlovcu
HAK	- Historijski arhiv u Karlovcu
Zgb.	- Zagreb
Klc.	- Karlovac
CO i UO	- Centar odgoja i usmjerenog obrazovanja
NOO	- Narodni odbor općine
NN	- Narodne novine
SG	- Službeni glasnik
MH	- Matica Hrvatska
kut.	- kutija
br.	- broj
d/m	- dužni metar
god.	- godina
str.	- strana
Pov.	- povjerljivo

## **1. IDENTIFIKACIJA / PREPOZNATLJIVOST**

### 1.1. Oznaka / signatura

HR-DAK-357

### 1.2. Naslov

Mješovita gimnazija - Karlovac

### 1.3. Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa

1954. - 1967.

### 1.4. Razina opisa

Fond

### 1.5. Opseg jedinice opisa (količina, obujam, odnosno veličina)

a) 2 d/m b) 31 knjiga c) 1 kutija

## **2. KONTEKST**

### 2.1. Naziv stvaratelja

Mješovita gimnazija-Karlovac

### 2.2. Upravna povijest / biografski podaci

Carskom naredbom od 19. rujna 1849. izdana je “Osnovi organizacije gimnazija i realka u cesarevini austrijskoj”<sup>3</sup>, kojom se

---

<sup>3</sup> Proglašena u Državo-zakonskom listu 1849., broj 393, str. 711

Ministarstvo nastave ovlašćuje da kod uprave gimnazija i realka postupa po načelima sadržanim u rečenoj osnovi. U Kraljevini Hrvatskoj i Slavoniji postoje tada sljedeća zemaljska učilišta: a) gimnazije  
b) realne gimnazije

Među, tadašnje, gimnazije spada i Mješovita gimnazija u Karlovcu.

Prije postojanja ove gimnazije postojale su u Karlovcu: Kraljevska velika gimnazija karlovačka i Kraljevska velika realka rakovačka.

Kraljevska zemaljska vlada, odjel za bogoštovlje i nastavu, odredila je naredbom od 15. veljače 1884. broj 1028, da se dozvoljeno previšnjim rješenjem od 1. kolovoza 1882. spajanje Kraljevske velike gimnazije karlovačke i Kraljevske velike realke rakovačke u jedan zavod početkom II. poljeća školske godine 1893./1894. provede, te su rečeni zavodi kao takvi dana 1. ožujka 1884. dokinuti, a na njihovo mjesto stupila je Kraljevska velika realna gimnazija u Rakovcu.<sup>4</sup>

Pod nazivom Kraljevska velika realna gimnazija u Rakovcu gimnazija djeluje sve do 1903., a od 1903. mijenja naziv u Kraljevska velika realna gimnazija u Karlovcu i kao takva djeluje sve do 1924./1925..

Godine 1924./1925. gimnazija mijenja naziv u Državna realna gimnazija u Karlovcu i kao takva nastavlja djelovati sve do 1938./1939.

Godine 1938./1939. ova gimnazija djeli se na: Državnu mušku realnu gimnaziju-Karlovac (I. mušku gimnaziju) i Državnu žensku realnu gimnaziju-Karlovac (II. žensku gimnaziju), koje se 1952. godine ponovo spajaju u Mješovitu gimnaziju, koja uz promjene naziva djeluje u Karlovcu sve do danas.

### 2.3. Vrijeme djelovanja stvaratelja jedinice opisa

1954.-1967.

### 2.4. Povijest fonda

Gradivo je preuzeto u Historijski arhiv Karlovac dana 31.12.1980.

---

<sup>4</sup> SG, 1884., str. 29

od tadašnje tajnice CO i UO "Dr. Ivan Ribar"-Karlovac, gospođe Ivanke Radočaj. Gradivo je predano samo uz rukopisni popis tajnice, a na kraju popisa udaren je žig, tadašnjeg CO i UO "Dr. Ivan Ribar"-Karlovac. Ukupno je predano 66 knjiga.

Spisi Mješovite gimnazije predani su u HAK dana 19.1.1988. zajedno sa gradivom Državne muške realne gimnazije - Karlovac, gradivom Državne ženske realne gimnazije - Karlovac, i gradivom Kraljevske velike realne gimnazije u Karlovcu.

Gradivo je preuzeto zapisnikom o preuzimanju arhivske građe koji je sastavljen dana 19.1.1988. u prostorijama HAK-a uz prisustvo Ivanke Radočaj, predstavnice CO i UO "Dr. Ivan Ribar"-Karlovac, kao predavaoca gradiva i arhivistice gospođe Rosane Bergant-Bušić predstavnice HAK-a, kao primaoca arhivskog gradiva.

Kao prilog zapisniku sastavljen je popis arhivskog gradiva, koji je ovim zapisnikom predan HAK-u.

Ukupno je predano gradivo u količini 52 sveska (zapisnici sa sastanaka školskih organa, pomoćne uredske knjige, broširani programi i izvještaji o radu škole) i 35svežnjeva spisa.

Gradivo je kasnije razvrstano i spojeno u odgovarajuće fondove tj. cjeline i danas se nalazi u Državnom arhivu u Karlovcu.

## 2.5. Način preuzimanja

Gradivo preuzeto 31.12.1980. u tadašnji HAK, preuzeto je zbog ugroženosti tj. neprimjerenih uvjeta čuvanja i mogućnosti oštećenja u tadašnjem CO i UO "Dr. Ivan Ribar"-Karlovac, a u cilju spašavanja i očuvanja gradiva.

Gradivo preuzeto 19.1.1988. preuzeto je u HAK po službenoj dužnosti, a u skladu s Zakonom o zaštiti arhivske građe i arhivima<sup>5</sup> i točke 4.-6. Uputstva o predaji arhivske građe arhivima.<sup>6</sup>

---

<sup>5</sup> NN, 25/1978.

<sup>6</sup> NN, 33/1987.

### **3. SADRŽAJ I USTROJ**

#### 3.1. Djelokrug i sadržaj / sažetak

Mješovita gimnazija-Karlovac (1954.-1967.) djelovala je kao samostalno učilište za područje, tadašnje, NRH, odnosno FNRJ.

Treba naglasiti da ova gimnazija nema teritorijalnu nadležnost, jer su se u nju mogli upisivati učenici ne samo iz navedenih područja, već puno šire, pa čak i iz drugih država.

Gimnazija je najviše surađivala sa: Savjetom za prosvjetu NRH, Sekretarijatom za prosvjetu i kulturu NRH i Zavodom za statistiku NRH.

Iz njihove korespondencije može se pratiti rad i ustrojstvo gimnazije. Najviše je podataka vezano uz razne zamolbe i odobrenja učenicima, zatim uz razna naređenja, propise i obavijesti spomenutih nadležnih organa, te ostalu pedagošku dokumentaciju.

Osim knjiga koje čine najvredniji i najbrojniji dio fonda, u fondu još nalazimo Povjerljive i jednu kutiju Općih spisa.

#### 3.2. Odabiranje i izlučivanje / rokovi čuvanja

Izlučivanja gradiva Mješovite gimnazije-Karlovac (1954.-1967.) nije bilo.

Gradivo se čuva trajno.

#### 3.3. Dopune

Određeni djelovi gradiva nedostaju, jer prilikom preuzimanja gradiva nisu nađeni, pa tako ni predani HAK-u.

Daljnje predaje ili preuzimanja gradiva ne predviđaju se, jer je do sada, po našim saznanjima, preuzeto svo gradivo ovog fonda.



### 3.4. Plan sređivanja

Arhivsko gradivo sređeno je prema prvobitnom poretku samog stvaratelja, Mješovite gimnazije-Karlovac (1954.-1967.).

Pri stvaranju gradivo je poredano na sljedeći način:

- prvo knjige, a zatim spisi Mješovite gimnazije-Karlovac (1954.-1967.)

Pri sređivanju knjige su poredane na sljedeći način:

1. Pedagoške knjige
2. Administrativne knjige

Kod pedagoških knjiga redosljed je sljedeći: Glavni imenik tj. Glavna knjiga, Imenici kandidata ispita zrelosti tj. Glavne knjige završnih ispita, Zapisnici ispita zrelosti, Glavni imenik privatnih učenika i Zapisnik sjednica nastavničkog zbora.

Što se tiče administrativnih knjiga, u ovom fondu, imamo samo jednu knjigu i to: Budžetsku knjigu.

U ovom fondu nalazimo samo jednu kutiju Općih spisa, na kraju koje su i platne liste.

Stvaratelj je spise sređivao prema pravilima administrativnog poslovanja uz pomoć uredskih knjiga tj. Urudžbenih zapisnika, koji nažalost nisu sačuvani.

Urudžbeni zapisnik počimao bi svake godine rednim brojem 1, a zaključivao se posljednjim brojem na dan 31. prosinca tekuće godine.

Spis se zaprima pod posebnim brojem Urudžbenog zapisnika, a njegovi brojevi idu kontinuirano.

Prema uvidu u spise ove gimnazije, odnosno prema načinu i označavanju spisa, vidljivo je da se gore navedeni sistem administrativnog poslovanja primjenjivao, odnosno spisi su se zavodili prema tekućem rednom broju tijekom godine.

Prijemni žig izgledao je ovako: Gore po dužini žiga bilo je otisnuto područje na kojem je djelovala gimnazija (za Mješovitu gimnaziju - Karlovac to područje bila je Narodna Republika Hrvatska), ispod toga bio je otisnut naziv i sjedište ustanove, a ispod naziva bile su sljedeće rubrike:

- primljeno - gdje se upisivao datum i godina zaprimanja spisa

**HR-DAK-357 Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)**

- Broj - tu se upisivao broj Uredbenog zapisnika
- Radna jedinica - upisivalo se kome je spis upućen (pr. direktoru)
- Prilozi - upisivao se broj priloga (ako ih je bilo) i iznos taksene marke  
(ako je bila potrebna)

## **4. UVJETI DOSTUPNOSTI I KORIŠTENJA**

### 4.1. Pravni položaj

Jedan dio gradiva preuzet je po službenoj dužnosti zbog ugroženosti u arhiv, a drugi dio preuzet je zapisnikom po službenoj dužnosti, a u skladu sa Zakonom o zaštiti arhivske građe i arhivima<sup>7</sup> i točke 4.-6. Uputstva o predaji arhivske građe arhivima.

### 4.2. Uvjeti dostupnosti

Jedinica ima status javnog gradiva, koje je prema članku 18 Zakona o zaštiti arhivskog gradiva i arhivima dostupno svim korisnicima.

### 4.3. Autorsko pravo / Uvjeti umnožavanja

Umnožavanje je dozvoljeno sukladno Pravilniku o korištenju arhivskog gradiva i Pravilniku o radu čitaonice Državnog arhiva u Karlovcu.

### 4.4. Jezik u gradivu

Hrvatski jezik.

### 4.5. Tvarne značajke

Spisi su sporadično oštećeni. Rubovi dijela spisa, kao i korice knjiga djelomično su oštećeni zbog korištenja i starosti papira, međutim, čitljivost spisa je unatoč tomu dobra.

### 4.6. Obavijesna pomagala

Sumarni inventar

---

<sup>7</sup> NN, 105/97

## **5. DOPUNSKI IZVORI**

### 5.1. Mjesto čuvanja izvornika

Državni arhiv u Karlovcu

### 5.2. Postojanje preslika

Preslici za gradivo ovog razdoblja ne postoje.

### 5.3. Dopunski izvori u istome arhivu

- Gradivo gradskog poglavarstva – Karlovac, HR-DAK-1
- Gradivo narodnog odbora Kotara Karlovac, HR-DAK-31

### 5.4. Dopunski izvori u drugim arhivima ili ustanovama

- HDA Zagreb
- Hrvatski školski muzej u Zagrebu

### 5.5. Bibliografija

1. Zbornik- "Karlovac 1579.-1979.", HAK, 1979., Marija Vrbeć-Karlovačko školstvo
2. M.Vrbeć: "400 godina karlovačkog školstva", Klc., 1979.
3. A.Cuvaj: "Građa za povijest školstva", Zgb., 1907.
4. R.Lopašić: "Karlovac, Poviest i mjestopis grada", Zgb., MH, 1879.
5. M.Smrekar: "Priručnik za političku upravnu službu", knjiga V., Zgb., 1905.

## **6. INVENTARNI POPIS KNJIGA SPISA I REGISTRATURNIH POMAGALA**

*Oznaka/signatura:* HR-DAK- 357-1

*Naslov:* Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

### **PEDAGOŠKE KNJIGE**

*Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa:* 1954.-1967.

*Razina opisa:* Serija

*Količina:* 30 knjiga

*Djelokrug i sadržaj:*

Pedagoške knjige Mješovite gimnazije - Karlovac sadrže podatke o učenicima ove gimnazije, o njihovim ocjenama tijekom školovanja, te uspjesima na završnim ispitima.

Također sadrže i podatke vladanju učenika, podatke o izostancima učenika, te popis predmeta i nastavnika.

## SERIJA: PEDAGOŠKE KNJIGE

signatura: HR-DAK-357-1

Broj knjige	Naziv knjige	Godina	Napomena
knj.br. 1	Glavni imenik <sup>8</sup>	1954./1955.	
knj.br. 2	Glavni imenik	1955./1956.	
knj.br. 3	Glavni imenik	1956./1957.	
knj.br. 4	Glavni imenik	1957./1958.	
knj.br. 5	Glavni imenik	1958./1959.	
knj.br. 6	Glavni imenik	1959./1960.	
knj.br. 7	Glavna knjiga	1960./1961.	
knj.br. 8	Glavna knjiga	1961./1962.	
knj.br. 9	Glavna knjiga	1962./1963.	
knj.br. 10	Glavna knjiga	1963./1964.	
knj.br. 11	Glavna knjiga	1964./1965.	
knj.br. 12	Glavna knjiga	1965./1966.	
knj.br. 13	Glavna knjiga	1966./1967.	
knj.br. 14	Imenik kandidata ispita zrelosti <sup>9</sup>	1954./1955.	
knj.br. 15	Imenik kandidata ispita zrelosti	1955./1956.	
knj.br. 16	Imenik kandidata ispita zrelosti (+ Zapisnik ispita zrelosti)	1956./1957.	
knj.br. 17	Imenik kandidata ispita zrelosti	1957./1958.	
knj.br. 18	Imenik kandidata ispita zrelosti (+ Zapisnik ispita zrelosti)	1958./1959.	
knj.br. 19	Zapisnici ispita zrelosti	1959./1960.	
knj.br. 20	Glavna knjiga završnog ispita (+ Zapisnik o završnom ispitu)	1960./1961.	
knj.br. 21	Glavna knjiga završnog ispita	1961./1962.	
knj.br. 22.	Glavna knjiga završnog ispita	1962./1963.	
knj.br. 23.	Glavna knjiga završnog ispita	1963./1964.	
knj.br. 24	Glavna knjiga završnog ispita	1964./1965.	
knj.br. 25	Glavna knjiga završnog ispita	1965./1966.	
knj.br. 26	Glavna knjiga završnog ispita	1966./1967.	
knj.br. 27	Glavni imenik privatnih učenika	1955./1956.	
knj.br. 28	Glavni imenik privatnih učenika	1956./1957.	
knj.br. 29	Glavni imenik privatnih učenika	1957./1958.	
knj.br. 30	Zapisnik sjednica nastavničkog zbora	1954./1959.	

<sup>8</sup> Glavni imenik i Glavna knjiga ista su vrsta knjiga samo što se u različitim razdobljima različito zovu.

<sup>9</sup> Imenik kandidata ispita zrelosti i Glavna knjiga završnog ispita ista su vrsta knjiga samo što se u različitim razdobljima različito zovu.

HR-DAK-357 Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

*Oznaka/signatura:* HR-DAK-357-2

*Naslov:* Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

**ADMINISTRATIVNE KNJIGE**

*Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa:* 1959.

*Razina opisa:* Serija

*Količina:* 1 knjiga

*Djelokrug i sadržaj:*

Od administrativnih knjiga Mješovite gimnazije - Karlovac sačuvana je samo jedna knjiga i to Budžetska knjiga za 1959. godinu.



HR-DAK-357 Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

**SERIJA: ADMINISTRATIVNE KNJIGE**

**signatura: HR-DAK-357-2**

<b>Broj knjige</b>	<b>Naziv knjige</b>	<b>Godina</b>	<b>Napomena</b>
knj.br. 31	Budžetska knjiga	1959.	

HR-DAK-357 Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

*Oznaka/signatura:* HR-DAK-357-3

*Naslov:* Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

**OPĆI SPISI**

*Vrijeme nastanka gradiva sadržanog u jedinici opisa:* 1956.-1957.

*Razina opisa:* Serija

*Količina:* 1 kutija, 0,1 d/m

*Djelokrug i sadržaj:*

Od općih spisa Mješovite gimnazije - Karlovac sačuvana je samo jedna kutija spisa. U njoj se nalaze različiti podaci koji se, većinom, odnose na korespondenciju ove gimnazije sa: Savjetom za prosvjetu NRH, Sekretarijatom za prosvjetu i kulturu NRH i Zavodom za statistiku NRH. Zatim se tu nalaze različite zamolbe učenika i nastavnika gimnazije, te ustanova koje su surađivale sa ovom gimnazijom. Na kraju kutije nalaze se Platne liste za 1956. godinu.

HR-DAK-357 Mješovita gimnazija-Karlovac (1954-1967)

**SERIJA: OPĆI SPISI**

**signatura: HR-DAK-357-3**

<b>Broj kutije</b>	<b>Serijska</b>	<b>Godina</b>	<b>Broj spisa</b>	<b>Napomena</b>
kut.br. 1	Opći spisi	1956. - 1957.	1 - 716	Na kraju kut. br. 1 nalaze se Platne liste za 1956. godinu.